

Affald eller produkt? - Affaldslovgivningen i lyset af cirkulær økonomi

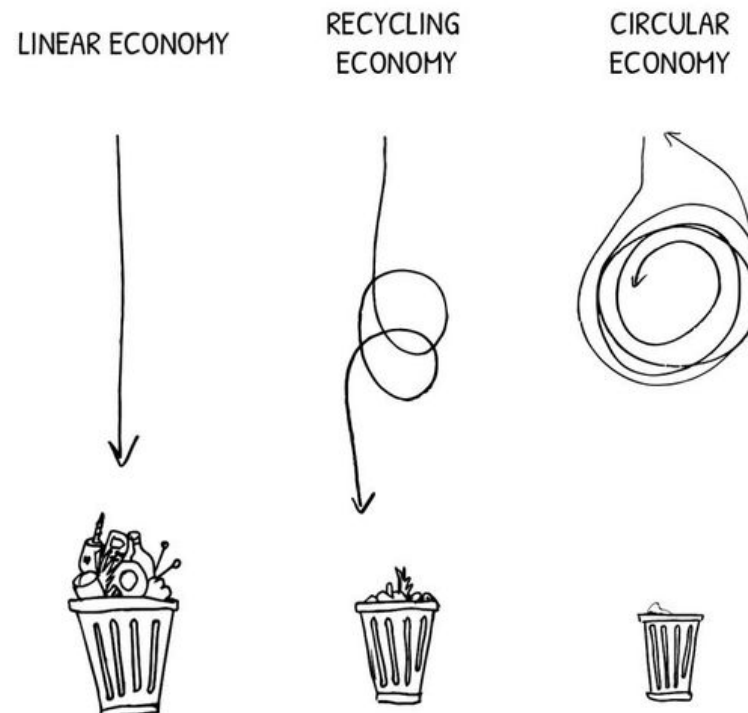
d. 30. april 2019

v/ direktør Ole Morten Petersen, DAKOFA

På vej mod en cirkulær økonomi

- Affaldslovgivningen udspringer af en miljølovgivning, hvor forhindring af forurening traditionelt har været i centrum
- Affaldslovgivningen blev senere en del af en bredere bæredygtighedsdagsorden, hvor affaldshierarkiet og LCA har været de overordnede styringsredskaber (alle miljøpåvirkninger minimeres)
- Affaldslovgivningen bliver nu i stigende grad til CØ-lovgivning, hvilket betyder at CØ-principperne bliver introduceret
- Dette udfordrer og skaber visse lovgivningsmæssige dilemmaer - for hvordan kan man fx regulere noget - som ikke er affald - inden for en affaldslovgivning?

På vej mod en cirkulær økonomi

Produkt eller affald jf. affaldsdirektivet

Direkte genbrug er ikke affald (men i affaldsdirektivet forpligtes medlemsstaterne til at understøtte genbrug - trods dette ikke er affald)

Biprodukter er ikke affald, men reguleres i affaldslovgivningen (spild fra en produktion, der uden behandling kan anvendes i en anden produktion)

Forberedelse med henblik på genbrug er affald, der klargøres/rengøres til at kunne blive genbrugt og dermed ophører med at være affald

End-of-waste er **affald**, der har gennemgået en behandling, hvormed affaldet har opnået karakter af produkt og som overholder visse kriterier (EU eller nationale fx kompost, der efterlever kriterierne i EU's gødningsforordning)

Genanvendelse/nyttiggørelse er **affald**, der forbliver affald hele vejen til slutanvendelsen

CØ i praksis – og fremtiden?

CIRKULÆRE FORRETNINGSMODELLER
STØDER OFTE IND I
AFFALDSLOVGIVNINGEN

KOMMUNERNE KLASIFICERER OG
BLIVER I STIGENDE GRAD UDFORDRET AF
VIRKSOMHEDERNE, DER ØNSKER
OMKLASSIFICERING TIL PRODUKT

LØSNINGER:
SKAL VI BLIVE BEDRE TIL AT FORSTÅ
HINANDEN ELLER ER DER EN BARRIERE I DEN
NUVÆRENDE AFFALDSLOVGIVNING?

ELLER?
HAR VI BRUG FOR EN HELT NY RESSOURCE/CØ-
LOVGIVNING, DER REGULERER RESSOURCERNE
INDEN DE BLIVER TIL AFFALD?

**CHANGE
AHEAD**

Cirkulær økonomi i det nye affaldsdirektiv

Artikel 1:
Genstand og
anvendelsesområde

”...afgørende for omstillingen til en cirkulær økonomi og for at sikre Unionens konkurrenceevne på lang sigt.”

Denne nye tilføjelse er meget bemærkelsesværdig i et miljødirektiv

Artikel 5: Biprodukter

Stk 1: ” Medlemsstaterne træffer passende foranstaltninger til at sikre, at et stof eller en genstand, der er resultatet af en produktionsproces, som ikke primært sigter mod fremstilling af dette stof eller denne genstand, **anses for ikke at være affald, men et biprodukt**, hvis følgende betingelser er opfyldt:..” [Det nye er at medlemsstaterne **skal** træffe passende foranstaltninger]

Stk 2: ”Kommissionen kan vedtage gennemførelsesretsakter med henblik på at fastsætte de nærmere kriterier for ensartet anvendelse af betingelserne fastlagt i stk. 1 for specifikke stoffer eller genstande...**og prioritere reproducerbare praksisser for industriel symbiose** i forbindelse med fastlæggelsen af de nærmere kriterier.” [Det nye er at symbioserne **skal prioriteres**]

Artikel 6: Affaldsfasens ophør (End- of-Waste)

“Medlemsstaterne træffer passende foranstaltninger til at sikre, at affald, der har gennemgået en genanvendelsesoperation eller en anden nyttiggørelsesoperation, **anses for at være ophørt med at være affald**, hvis følgende betingelser er opfyldt..”

Det nye er, at landene ikke bare kan, men at de **skal** træffe passende foranstaltninger for at sikre sig, at affald, der har gennemgået en behandling og har opnået visse kriterier, ophører med at være affald.

Artikel 9: Affaldsforebyggelse

Stk 1. ” Medlemsstaterne træffer foranstaltninger for at forebygge affaldsproduktion. Disse foranstaltninger skal som minimum:b) fremme design, fremstilling og anvendelse af produkter, der er ressourceeffektive, holdbare (herunder med hensyn til levetid og fravær af planlagt forældelse), **reparerbare, genbrugelige og opgraderbare**” [krav om cirkularitet i design med indskrivningen af CØ-terminologien]

Stk 9. : Senest den 31.december 2024 undersøger Kommissionen de data om genbrug, som medlemsstaterne har rapporteret i overensstemmelse med artikel 37, stk. 3, med henblik på at overveje muligheden for foranstaltninger **til fremme af genbrug af produkter, herunder fastsættelse af kvantitative mål**. Kommissionen undersøger også muligheden for at etablere andre foranstaltninger til forebyggelse af affald, herunder **affaldsreduktionsmål**. [Der er herved skabt en hjemmel for Kommissionen til at stille krav og opstille kvantitative mål for genbrug og mål for affaldsreduktion]

Artikel 11: Genbrug og genanvendelse

”For at sikre overensstemmelse med målsætningerne i dette direktiv og som led i bestræbelserne på at omstille sig til en europæisk cirkulær økonomi med høj ressourceeffektivitet træffer medlemsstaterne de nødvendige foranstaltninger til at nå følgende mål...”

De nye ambitiøse genanvendelsesmål sættes nu i kontekst af CØ-omstillingen

Dagens program og debat:

De
nuværende
regler og
grænsen
mellem
produkt og
affald

Debat: Understøttes CØ af
den nuværende
lovgivning? Kan
lovgivningen tilpasses eller
skal der begyndes forfra?

Hvad kan vi lære af de
konkrete cases, hvor
grænsen mellem affald og
produkt udfordres?

Vigtige datoer – sæt kryds(er)

21. maj: Konference: Bioaffald og kildesortering af madaffald i hele landet - hvordan former vejen sig mod optimal håndtering i 2024?

28. maj: Konference: Elektronik i cirkulære forretningsmodeller: Nu ved vi nok! Hvad venter vi på?

3. juni: Møde i tekstilnetværket

6.-7. juni: Håndtering af bygge- og anlægsaffald

17—18. juni: Holland - Plastens veje til endelig genanvendelse

19. juni: Møde i Bio- og slamnetværket

25. juni: Genanvendelse af tekstiler

19. september: DAKOFAs årskonference

HUSK!
DAKOFA-APP'en!

Rigtig god dag!

